

**2009 YILINDA TÜRK MENKUL KIYMETLERİNDEN ELDE EDİLEN KAZANÇLARIN
DAR MÜKELLEF GERÇEK KİŞİLER AÇISINDAN VERGİLENDİRİLMESİ**

Gelir Türü	Hazine Bonosu, Devlet Tahvili (Döviz ve bir başka değere endeksli olanlar dahil)	Döviz cinsinden ihraç olunan Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu	Eurobond	Özel Sektör Tahvili (Finansman Bonosu, Banka Bonosu dahil)	Repo, Mevduat Faizi (Döviz ve TL)	Menkul Kıymet ve Borsa Yatırım Fonları ile Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı Hisse Senedi	Altın Yatırım Fonları ve Altın Yatırım Ortaklığı Hisse Senedi	Hisse Senedi (ADR, GDR, DR dahil) (9)	Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Hisse Senedi (ADR, GDR, DR dahil) (9)	Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri (Diğer Sermaye Piyasası Araçları)
Faiz / Kar Payı (Vade sonunda)	Faiz % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1)	Faiz % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1) Anapara kur farkı stopaj matrahına dahil edilmez.	Faiz stopaja tabi olmayıp (anapara kur farkı dahil) beyan edilmez.	Faiz % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1)	Faiz % 15 stopaja tabi olup beyan edilmez. (2) (3) Döviz mevduattaki anapara kur farkı stopaj matrahına dahil edilmez.	Fon katılma belgesi kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (4) Menkul kıymet yatırım ortaklığı hisse senedi kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez.	Fon katılma belgesi kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (5) Altın yatırım ortaklığı hisse senedi kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (5)	Kar payı % 15 stopaja tabi olup beyan edilmez. (2) (6)	Kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (5)	
Alım Satımdan Elde Edilen Değer Artış Kazancı (Vadeden önce işlemi)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1) (7)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1) (7) Anapara kur farkı stopaj matrahına dahil edilmez.	Alım satım kazancı stopaja tabi olmayıp beyan edilmez.	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1) (7)		Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (4) (8)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (5) (8)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (7) (8) (9)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (5) (7) (8) (9)	Gelir % 0 (hisse senetlerine veya hisse senedi endekslerine dayalı sözleşmelerde n elde edilenler dahil) stopaja tabi olup beyan edilmez. (10)

5281 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 67. madde ile menkul kıymet gelirlerinin stopaj yoluyla vergilendirilmesine ilişkin getirilen düzenleme 1.1.2006-31.12.2015 döneminde elde edilen gelirlerle uygulanacak olup, **hisse senedi kar payları, Eurobond faiz ve alım satım kazançları, 1.1.2006'dan önce** iktisap edilmiş olan menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçları ile **1.1.2006'dan önce ihraç edilmiş olan her nevi tahvil ve HB' ler ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden elde edilecek gelirler için GVK geçici madde 67 hükümleri uygulanmayacak, bu kazançlar 31.12.2005 tarihinde yürürlükte olan hükümlere göre vergilenecektir.** Açıklamalar dipnotlarda mevcuttur.

Geçici 67. madde kapsamındaki stopaj, dar mükellef gerçek kişilerin menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarından Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlara, **mali mukimlik belgesinin ibrazı koşuluyla** % 0 olarak uygulanmaktadır.

1. 1.1.2006 öncesi ihraçlı HB, DT'lerden elde edilen *faizler* % 0 oranında stopaja tabi olup, dar mükelleflerce elde edilen *faizler* beyan edilmez.
1.1.2006 öncesi ihraçlı HB, DT'leri, özel sektör tahvillerinden elde edilen *alım satım kazançları* stopaja tabi olmayıp, söz konusu gelirler 31.12.2005'te yürürlükte olan mevzuata göre beyan edilir.
2. Uygulanacak stopaj oranı için çifte vergilendirme anlaşmalarına bakılmalıdır. Genel stopaj oranı anlaşma oranının üzerinde ise anlaşmadaki stopaj oranı uygulanmalıdır. Çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması imzalanan ülkeler ve bu ülkelerin gerçek kişi mukimlerinde elde edilen faiz ve temettü gelirleriyle ilgili olarak anlaşmalarda yer alan vergi oranlarına aşağıda Not 2' de yer verilmiştir.
3. Borsa para piyasasında değerlendirilen paralara ödenen faizler ile faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kar payları, kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kar payları ve özel finans kurumlarında kar ve zarar katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları da mevduat faizi gibi vergilenir. Bu işlemlere ilişkin faizlerde de stopaj oranı % 15 olarak uygulanacaktır.
4. Sürekli olarak portföyünün en az % 51'i İMKB' de işlem gören hisse senetlerinden oluşan yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılmasından elde edilen gelirler stopaj kapsamı dışında. Bir yıllık sürenin hesaplanmasında, katılma belgesinin iktisap tarihinin esas alınması gerekmekte olup, bu 1 yıllık sürede, fon katılma belgesinin fon iç tüzüğüne göre sürekli olarak portföyünün en az % 51'inin İMKB'de işlem gören hisse senetlerinden oluşmalıdır.
5. Altın yatırım fon ve ortaklıkları ile gayrimenkul yatırım ortaklıkları kendi portföylerine yaptıkları geçici 67. madde kapsamındaki işlemlerden elde ettikleri gelirlerden stopaj öderler. Ödenen stopaj nihai vergidir.
6. Kar payının tamamı üzerinden dağıtan kurumca % 15 oranında stopaj yapılacaktır. Kurumlar vergisi mükelleflerinin 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde edilmiş karlarının dağıtım halinde bu kar payları üzerinden ve 1.1.1999-31.12.2002 arasındaki hesap dönemlerinde elde edilen kurumlar vergisinden istisna kazançlar ile GVK geçici 61. madde kapsamında yatırım indirimi istisnasından yararlanarak stopaja tabi tutulan kazançların dağıtılması halinde bu kar payları üzerinden stopaj yapılmayacaktır.
7. 1.1.2006 öncesi ihraçlı HB, DT'ler, özel sektör tahvilleri ile 1.1.2006 öncesi iktisap edilen hisse senetlerinden elde edilen *alım satım kazançları* stopaja tabi olmayıp beyan edilir. 1.1.2006 sonrası ihraçlı HB, DT'ler, özel sektör tahvilleri ile bu tarih sonrası iktisap edilen hisse senetlerinden elde edilen *alım satım kazançları* Geçici 67. madde hükümlerine tabi olduğundan bu gelirler beyan edilmez.
İşlem veya ödeme Türkiye' de yapılmışsa veya ödeme yabancı memlekette yapılsa bile Türkiye' de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmiş veya karından ayrılmışsa; kazançlar Türkiye' de vergilendirilir. Menkul kıymetleri elden çıkarmalarından doğan kazançların kazancın elde edildiği tarihi takip eden 15 gün içinde, kazancı bu kişilere sağlayanlarca münferit beyanname ile beyan edilmesi gerekir.
Menkul kıymetleri elden çıkarmalarından doğan kazançların hesabında, Türkiye' ye getirilen ve menkul kıymet alımında kullanılan sermayenin kur farkından doğan kazançlar dikkate alınmaz.
Menkul kıymet alım satım kazançları istisna tutarını (2009 için 17.900 TL) aşarsa, aşan kısım beyan edilir.
8. Amerika, Belçika, Hollanda, İtalya, Fas, Sırbistan-Karadağ mukimlerinde 1.1.2006 öncesi iktisap edilen hisse senedi *alım satım kazançları* çifte vergilendirme anlaşması uyarınca Türkiye' de vergiye tabi değildir.
İMKB'de işlem gören hisse senetlerinin 1 yıldan fazla elde tutulduktan sonra satılması durumunda stopaj uygulanmaz.
İMKB'de işlem görmeyen, tam mükellef kurumlara ait olup en az 2 yıl elde tutulandan doğan *alım satım kazançları* gelir vergisinden müstesna olup, 2 yıldan az elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar beyan edilir. İşlem veya ödeme Türkiye' de yapılmışsa veya ödeme yabancı memlekette yapılsa bile Türkiye' de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmiş veya karından ayrılmışsa; kazançlar Türkiye' de vergilendirilir. Menkul kıymetleri elden çıkarmalarından doğan kazançların kazancın elde edildiği tarihi takip eden 15 gün içinde, kazancı bu kişilere sağlayanlarca münferit beyanname ile beyan edilmesi gerekir.
Menkul kıymetleri elden çıkarmalarından doğan kazançların hesabında, Türkiye' ye getirilen ve menkul kıymet alımında kullanılan sermayenin kur farkından doğan kazançlar dikkate alınmaz.
Menkul kıymet alım satım kazançları istisna tutarını (2009 için 17.900 TL) aşarsa, aşan kısım beyan edilir.
9. Menkul kıymetlerin, mülkiyetin şekil değiştirerek devri sonucunu doğuran, ADR, GDR ya da DR gibi özel amaç araçları (depo sertifikası) haline getirilmesi durumunda, 1.1.2006 tarihinden sonra iktisap edilmiş depo sertifikalarının (ADR-GDR-DR) iptal edilerek karşılığı menkul kıymetlerin alımı şeklinde elden çıkarılması sonucu elde edilen kazançlarda da (Beyan edilecek gelir, söz konusu depo sertifikasının elde tutulma süresince oluşan değer artış kazancı kadar olacaktır.) % 0 oranında tevkifat uygulanacaktır. 1.1.2006 tarihinden önce iktisap edilmiş depo

sertifikalarının iptal edilerek karşılığı menkul kıymetlerin alımı şeklinde elden çıkarılması sonucu elde edilen kazançlar, GVK geçici 67. madde kapsamında olmayıp, söz konusu gelirlerin münferit beyanname ile beyanı gerekmektedir.

Söz konusu sertifikaların 1.1.2006 tarihinden önce mi yoksa sonra mı iktisap edildiğinin tespitinde, dönüşüm talebinde bulunan yatırımcının yazılı beyanı esas alınacaktır.

10. Nakit teminatlardan elde edilen gelirler mevduat faizi gibi % 15 stopaja tabi olup, uygulanacak oran için ikili vergi anlaşmasına bakılmalıdır.

Bankaların ve aracı kurumların taraf olduğu veya bunlar aracılığıyla yapılan; belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergelere dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve döviz alma, satma, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri *diğer sermaye piyasası aracı* olarak tanımlanmıştır.

NOTLAR:

1. Gelir vergisi mevzuatında kar payı, faiz, kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığında ödenen kar payları ve benzeri iratlar menkul sermaye iradı, menkul kıymet alım satım kazançları ise **değer artış kazancı** olarak tanımlanmıştır.
2. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması imzalanan ülkeler ve bu ülkelerin gerçek kişi mukimlerinde elde edilen faiz ve temettü gelirleriyle ilgili olarak anlaşmalarda yeralan vergi oranları:

Ülke	FAİZ	TEMETTÜ		
	<u>Anlaşma Vergi Oranı (%)</u>	<u>Temettü ödeyen şirketteki Sermaye Payı (%)</u>	<u>Anlaşma Vergi Oranı (%)</u>	<u>Uygulanacak Stopaj Oranı (%)</u> (*)
ABD	15	10' dan fazla ise 10' dan az ise	15 20	15 15
Almanya	15	10' dan fazla ise 10' dan az ise	15 20	15 15
Arnavutluk	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Avusturya	15	25' den fazla ise 25' den az ise	25 35	15 15
Azerbaycan	10		12	12
Bahreyn	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Bangladeş	10		10	10
Belçika	15	10' dan fazla ise 10' dan az ise	15 20	15 15
Beyaz Rusya	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Bir.Arap Emirlikleri	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 12	10 12
Bosna Hersek	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Bulgaristan	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
B.Britanya-K.İrlanda	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15

Cezayir	10		12	12
Çek Cumhuriyeti	10		10	10
Çin	10		10	10
Danimarka	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
Endonezya	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Estonya	10		10	10
Etiyopya	10		10	10
Fas	10	25' den fazla ise 25' den az ise	7 10	7 10
Finlandiya	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
Fransa	15	10' dan fazla ise 10' dan az ise	15 20	15 15
Güney Afrika	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Güney Kore	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
Hırvatistan	10		10	10
Hindistan	15		15	15
Hollanda	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
İran	10	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
İsrail	10		10	10
İspanya	15	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
İsveç	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
İtalya	15		15	15
Japonya	15	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Katar	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Kazakistan	10		10	10
Kırgızistan	10		10	10
Kuveyt	10		10	10
K.Kıbrıs	10	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
Letonya	10		10	10
Litvanya	10		10	10
Lübnan	10	15' den fazla ise 15' den az ise	10 15	10 15
Lüksemburg	15	25' den fazla ise	10	10

		25' den az ise	20	15
Macaristan	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Makedonya	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 10	5 10
Malezya	15	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Mısır	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Moğolistan	10		10	10
Moldova	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Norveç	15	25' den fazla ise 25' den az ise	25 30	15 15
Özbekistan	10		10	10
Pakistan	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Polonya	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Portekiz	15	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Romanya	10		15	15
Rusya	10		10	10
Srbistan-Karadağ	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Singapur	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Slovakya	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 10	5 10
Slovenya	10		10	10
Sudan	10		10	10
Suriye	10		10	10
Tacikistan	10		10	10
Tayland	15	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Tunus	10	25' den fazla ise 25' den az ise	12 15	12 15
Türkmenistan	10		10	10
Ukrayna	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Ürdün	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Yunanistan	12		15	15

(*) Bu kolonda yeralan oranlar uygulanması gereken oranlar olup, anlaşmalardaki oranlar ile vergi mevzuatındaki oranlardan düşük olanı esas alınmıştır.

**2009 YILINDA TÜRK MENKUL KIYMETLERİNDEN ELDE EDİLEN KAZANÇLARIN
DAR MÜKELLEFLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ**

Gelir Türü	Hazine Bonosu, Devlet Tahvili (Döviz ve bir başka değere endeksli olanlar dahil)	Döviz cinsinden ihraç olunan Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu	Eurobond	Özel Sektör Tahvili (Finansman Bonosu, Banka Bonosu dahil)	Repo, Mevduat Faizi (Döviz ve TL)	Menkul Kıymet ve Borsa Yatırım Fonları ile Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı Hisse Senedi	Altın Yatırım Fonları ve Altın Yatırım Ortaklığı Hisse Senedi	Hisse Senedi (ADR, GDR, DR dahil) (8)	Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Hisse Senedi (ADR, GDR, DR dahil) (8)	Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri (Diğer Sermaye Piyasası Araçları)
Faiz / Kar Payı / Temettü	Faiz % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1)	Faiz % 0 stopaja tabi olup, (kur farkı geliri dahil) beyan edilmez. (1) Anapara kur farkı stopaj matrahına dahil edilmez.	Faiz stopaja tabi olmayıp, (kur farkı geliri dahil) beyan edilmez.	Faiz % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1)	Faiz % 15 stopaja tabi olup, (kur farkı geliri dahil) beyan edilmez. (2) (3)	Fon katılma belgesi kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. Menkul kıymet yatırım ortaklığı hisse senedi kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez.	Fon katılma belgesi kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (4) Altın yatırım ortaklığı hisse senedi kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (4)	Kar payı % 15 stopaja tabi olup beyan edilmez. (2) (5)	Kar payı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (4)	
Alım Satımdan Elde Edilen Değer Artış Kazancı (Vadeden önce işlemi)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1) (6)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1) (6) Anapara kur farkı stopaj matrahına dahil edilmez.	Alım satım kazancı stopaja tabi olmayıp beyan edilmez.	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (1) (6)		Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (6) (7)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (4)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (6) (7) (8)	Alım satım kazancı % 0 stopaja tabi olup beyan edilmez. (4) (6) (7) (8)	Gelir % 0 (hisse senetlerine veya hisse senedi endekslerine dayalı sözleşmelerden elde edilenler dahil) stopaja tabi olup beyan edilmez. (9)

5281 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 67. madde ile menkul kıymet gelirlerinin stopaj yoluyla vergilendirilmesine ilişkin getirilen düzenleme 1.1.2006-31.12.2015 döneminde elde edilen gelirlere uygulanacak olup, **hisse senedi kar payları, Eurobond faiz ve alım satım kazançları, 1.1.2006' dan önce iktisap edilmiş olan menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçları ile 1.1.2006' dan önce ihraç edilmiş olan her nevi tahvil ve HB' ler ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden elde edilecek gelirler için GVK geçici madde 67 hükümleri uygulanmayacak, bu kazançlar 31.12.2005 tarihinde yürürlükte olan hükümlere göre vergilenecektir.** Açıklamalar dipnotlarda mevcuttur.

Geçici 67. madde kapsamındaki stopaj, dar mükellef kurumların menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarından Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlara, **kuruluş belgelerinin ibrazı koşuluyla** % 0 olarak uygulanmaktadır.

1. 1.1.2006 öncesi ihraçlı HB, DT'lerden elde edilen *faizler* % 0 oranında stopaja tabi olup, dar mükelleflerce elde edilen *faizler* beyan edilmez.

1.1.2006 öncesi ihraçlı HB, DT'leri, özel sektör tahvillerinden elde edilen *alım satım kazançları* stopaja tabi olmayıp, beyan edilir.

2. Uygulanacak stopaj oranı için çifte vergilendirme anlaşmalarına bakılmalıdır. Genel stopaj oranı anlaşma oranının üzerinde ise anlaşmadaki stopaj oranı uygulanmalıdır. Çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması imzalanan ülkeler ve bu ülkelerin tüzel kişi mukimlerinde elde edilen faiz ve temettü gelirleriyle ilgili olarak anlaşmalarda yeralan vergi oranlarına aşağıda Not 3'te yer verilmiştir.

3. Borsa para piyasasında değerlendirilen paralara ödenen faizler ile faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kar payları, kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kar payları ve özel finans kurumlarınca kar ve zarar katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları da mevduat faizi gibi vergilenir. Bu işlemlere ilişkin faizlerde de stopaj oranı % 15 olarak uygulanacaktır.

4. Altın yatırım fon ve ortaklıkları ile gayrimenkul yatırım ortaklıkları kendi portföylerine yaptıkları geçici 67. madde kapsamındaki işlemlerden elde ettikleri gelirlerden stopaj öderler. Ödenen stopaj nihai vergidir.

5. Hisse senetlerinden elde edilen kar payları GVK geçici 67. madde kapsamında olmayıp, tam mükellef kurumlar tarafından; gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlara, dar mükellef kurumlara (Türkiye' de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kar payı elde edenler hariç) ve gelir ve kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan kar payları % 15 oranında stopaja tabidir. Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan edecek olan dar mükellef kurumların elde edecekleri kar payları üzerinden stopaj yapılmaz. Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, ana merkeze aktardıkları kar payları üzerinden stopaj yapılacaktır.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde edilmiş karlarının dağıtımı halinde, bu kar payları üzerinden stopaj yapılmayacaktır. 01.01.1999-31.12.2002 arasındaki hesap dönemlerinde elde edilen kurumlar vergisinden istisna kazançlar ile Gelir Vergisi Kanunu Geçici 61. madde kapsamında yatırım indirimi istisnasından yararlanarak stopaja tabi tutulan kazançların dağıtılması halinde bu kar payları üzerinden stopaj yapılmayacaktır (Dolayısıyla, sözkonusu dönemlere ilişkin istisna olmayan kazançların dağıtılması durumunda % 15 stopaj olacaktır).

6. 1.1.2006 öncesi ihraçlı HB, DT ve özel sektör tahvilleri ile 1.1.2006 öncesi alınan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların hesabında Türkiye'ye getirilen ve menkul kıymet alımında kullanılan sermayenin kur farkından doğan kazançlar dikkate alınmaz. Kazanç elde edildiği tarihi takip eden 15 gün içinde özel beyanname ile beyan edilerek tahakkuk eden vergi ödenir. Vergi yükü, kurumlar vergisi % 20, gelir vergisi stopajı % 15 olmak üzere toplam % 32' dir (vergi yükü için çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarına bakılmalıdır). Alım-satım kazancı, işlem veya ödeme Türkiye' de yapılmışsa, Türkiye' de vergilendirilir.

7. Amerika, Belçika, Hollanda, İtalya, Fas, Sırbistan-Karadağ mukimlerinde 1.1.2006 öncesi iktisap edilen hisse senedi alım satım kazançları çifte vergilendirme anlaşması uyarınca Türkiye' de vergiye tabi değildir.

İMKB' de işlem görmeyen hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar beyana tabidir.

İMKB' de işlem gören hisse senetlerinin 1.1.2006 öncesi iktisap edilenlerinden elde edilen alım satım kazançları stopaja tabi olmayıp, beyana tabidir.

8. Menkul kıymetlerin, mülkiyetin şekil değiştirerek devri sonucunu doğuran, ADR, GDR ya da DR gibi özel amaç araçları (depo sertifikası) haline getirilmesi durumunda, 1.1.2006 tarihinden sonra iktisap edilmiş depo sertifikalarının (ADR-GDR-DR) iptal edilerek karşılığı menkul kıymetlerin alımı şeklinde elden çıkarılması sonucu elde edilen kazançlarda da (Beyan edilecek gelir, söz konusu depo sertifikasının elde tutulma süresince oluşan değer artış kazancı kadar olacaktır.) % 0 oranında tevkifat uygulanacaktır. 1.1.2006 tarihinden önce iktisap edilmiş depo sertifikalarının iptal edilerek karşılığı menkul kıymetlerin alımı şeklinde elden çıkarılması sonucu elde edilen kazançlar, GVK geçici 67. madde kapsamında olmayıp, söz konusu gelirlerin özel beyanname ile beyanı gerekmektedir.

Söz konusu sertifikaların 1.1.2006 tarihinden önce mi yoksa sonra mı iktisap edildiğinin tespitinde, dönüşüm talebinde bulunan yatırımcının yazılı beyanı esas alınacaktır.

9. Bankaların ve aracı kurumların taraf olduğu veya bunlar aracılığıyla yapılan; belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergelere dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve döviz alma, satma, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri *diğer sermaye piyasası aracı* olarak tanımlanmıştır.

Nakit teminatlardan elde edilen gelirler ise mevduat faizi gibi % 15 stopaja tabi olup, uygulanacak oran için ikili vergi anlaşmasına bakılmalıdır.

Türkiye' de daimi temsilcisi veya işyeri bulunmayan banka ve finans kurumu dışındaki dar mükellef kurumların VOB dışında yaptıkları vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde ettikleri kazançlar % 0 stopaja tabidir. Türkiye' de daimi temsilcisi veya işyeri bulunmayan dar mükellef banka ve finans kurumlarının VOB dışında yaptıkları vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde ettikleri kazançlar geçici 67. madde kapsamında stopaja tabi olmayıp, Maliye Bakanlığı' nca yayınlanması beklenen tebliğin taslağında Türkiye' de daimi temsilcisi veya işyeri bulunmayan

dar mükellef banka ve finans kurumlarınca elde edilen söz konusu kazançlar değer artış kazancı olarak değil ticari kazanç olarak nitelendirilmiştir. Tebliğin bu şekilde yayınlanmaması halinde söz konusu kazançların değer artış kazancı olarak vergilendirilme riski bulunmaktadır.

NOTLAR:

1. Kurumlar Vergisi oranı % 20'dir. Gelir Vergisi Stopajı kar dağıtıldığında hesaplanacaktır. Stopaj oranı % 15 olup, halka açık olan şirketlerin kar dağıtımlarında da aynı stopaj oranı uygulanacaktır.

2. Gelir vergisi mevzuatında kar payı; faiz, kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığında ödenen kar payları ve benzeri iratlar **menkul sermaye iradı**, menkul kıymet alım satım kazançları ise **değer artış kazancı** olarak tanımlanmıştır.

3. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması imzalanan ülkeler ve bu ülkelerin tüzel kişi mukimlerincede elde edilen faiz ve temettü gelirleriyle ilgili olarak anlaşmalarda yer alan vergi oranları:

Ülke	FAİZ	TEMETTÜ		
	<u>Anlaşma Vergi Oranı (%)</u>	<u>Temettü ödeyen şirketteki Sermaye Payı (%)</u>	<u>Anlaşma Vergi Oranı (%)</u>	<u>Uygulanacak Stopaj Oranı (%)</u> (*)
ABD	15	10' dan fazla ise 10' dan az ise	15 20	15 15
Almanya	15	10' dan fazla ise 10' dan az ise	15 20	15 15
Arnavutluk	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Avusturya	15	25' den fazla ise 25' den az ise	25 35	15 15
Azerbaycan	10		12	12
Bahreyn	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Bangladeş	10		10	10
Belçika	15	(1) 10' dan fazla ise 10' dan az ise	15 20	15 15
Beyaz Rusya	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Bir.Arap Emirlikleri	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 12	10 12
Bosna Hersek	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Bulgaristan	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
B.Britanya-K.İrlanda	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
Cezayir	10		12	12
Çek Cumhuriyeti	10		10	10
Çin	10		10	10
Danimarka	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
Endonezya	10	25' den fazla ise	10	10

		25' den az ise	15	15
Estonya	10		10	10
Etiyopya	10		10	10
Fas	10	25' den fazla ise 25' den az ise	7 10	7 10
Finlandiya	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
Fransa	15	10' dan fazla ise 10' dan az ise	15 20	15 15
Güney Afrika	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Güney Kore	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
Hırvatistan	10		10	10
Hindistan	15 (2)		15	15
Hollanda	15	(3) 25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
İran	10	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
İsrail	10		10	10
İspanya	15	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
İsveç	15	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
İtalya	15		15	15
Japonya	15 (2)	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Katar	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Kazakistan	10		10	10
Kırgızistan	10		10	10
Kuveyt	10		10	10
K.Kıbrıs	10	25' den fazla ise 25' den az ise	15 20	15 15
Letonya	10		10	10
Litvanya	10		10	10
Lübnan	10	15' den fazla ise 15' den az ise	10 15	10 15
Lüksemburg	15	25' den fazla ise 25' den az ise	10 20	10 15
Macaristan	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Makedonya	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 10	5 10
Malezya	15	25' den fazla ise	10	10

		25' den az ise	15	15
Mısır	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Moğolistan	10		10	10
Moldova	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Norveç	15	25' den fazla ise 25' den az ise	25 30	15 15
Özbekistan	10		10	10
Pakistan	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Polonya	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Portekiz	15	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Romanya	10		15	15
Rusya	10		10	10
Sırbistan-Karadağ	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 15	5 15
Singapur	10 (4)	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Slovakya	10	25' den fazla ise 25' den az ise	5 10	5 10
Slovenya	10		10	10
Sudan	10		10	10
Suriye	10		10	10
Tacikistan	10		10	10
Tayland	15 (2)	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Tunus	10	25' den fazla ise 25' den az ise	12 15	12 15
Türkmenistan	10		10	10
Ukrayna	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Ürdün	10	25' den fazla ise 25' den az ise	10 15	10 15
Yunanistan	12		15	15

(*) Bu kolonda yer alan oranlar uygulanması gereken oranlar olup, anlaşmalardaki oranlar ile vergi mevzuatındaki oranlardan düşük olanı esas alınmıştır.

- (1) Belçika mukimi bir şirket tarafından Türkiye mukimi bir şirketten elde edilen temettü Belçika' da vergilendirilmediği sürece, % 15' lik vergi oranı Belçika için % 5, Türkiye için % 10' a indirilecektir.
- (2) Faiz herhangi bir finansal kurum tarafından alınmışsa % 10, tüm diğer durumlarda % 15.

- (3) Hollanda mukimi bir şirket tarafından Türkiye mukimi bir şirketten elde edilen temettü Hollanda' da vergilendirilmediği sürece, % 15' lik vergi oranı Hollanda için % 5, Türkiye için % 10' a indirilecektir.
- (4) Faiz herhangi bir finansal kurum tarafından alınmışsa % 7,5; tüm diğer durumlarda % 10.

Not: Faiz ve temettü o ülkenin hükümet, politik alt bölümleri, mahalli idaresi veya Merkez Bankalarına ödeniyorsa stopaj kesilip kesilmeyeceğini belirlemek için ilgili anlaşmaya bakmak gerekmektedir.